

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ԵՐԶԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ԵՐԶԱՆ, Ժ. Տարի, Թիւ 419, Ուրբաթ, 12 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 2018

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ ՔՈՒԷՅԹԻ ՄԷՋ ՔՈՒԷՅԹԻ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ ԾՆՈՐՀԱԻՈՐԵՑ ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԸ

Շաբաթ, 6 Յունուար 2018 ին, Քուէյթի Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցին եւ շրջափակը լեցուած էին հաւատացեալներով, որոնք եկած էին հաղորդուելու մեր Տիրոջ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ծննդեան եւ աստուածայայտնութեան տօներուն հետ:

Հանդիսաւոր պատարագը մատուցեց, Թեմիս Առաջնորդ՝ Գերպ. Տէր Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեանը: Իր Քարոզին մէջ Հայր Սուրբը անդրադարձաւ Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան խորհուրդին, շեշտելով մանաւանդ չորս մտածումներ, որոնք օրուայ խորհուրդը կը թարգմանեն. Լոյս, Յոյս, Մէր եւ Խաղաղութիւն: Իր քարոզին մէջ Հայր Սուրբը շեշտեց, թէ Քրիստոսի ծնունդով աշխարհի բոլոր ժողովուրդները արժանացան լոյսի, յոյսի, խաղաղութեան եւ սիրոյ, իսկ մեր ժողովուրդը իր դարաւոր պատմութեան ընթացքին միշտ փնտռած է զինք յաւերժացնող այդ չորս բարիքները:

Հայ ժողովուրդը միշտ ձգտած է լոյսին, իր պատմութեան ամենադաժան շրջաններուն իսկ չէ՛ կորսնցուցած յոյսը եւ սէրը, ինչպէս նաեւ միշտ տենչացած է խաղաղութեան հաստատման: Ան անդրադարձաւ, որ 2018 թուականը կարելոր տարի մը պիտի ըլլայ համայն աշխարհի հայութեան համար, որովհետեւ ան կը զուգահիշի Հայաստանի Առաջին Անկախութեան

Հռչակման 100 ամեակին: Ահաւասիկ 100 ամեակ մը եւս, այս անգամ մեր պատմութեան ամենապանծալի՛ էջերէն մէկուն հարիւրամեակը, մեզ պիտի համախմբէ այս տարի. տօն մը, գոր կ'արժէ ազգովին նշել եւ յիշատակել ամբողջ տարուան ընթացքին, ինչպէս կը պատգամէ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը 2018 թուականի իր պատգամին մէջ: Իր քարոզի աւարտին Հայր Սուրբը Նոր Տարուան եւ Սուրբ Ծննդեան տօներուն առիթով թեմիս ժողովականութեան եւ ժողովուրդին անունով ջերմապէս շնորհուրեց

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ազգրնտիր գահակալը՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը, մաղթելով Անոր քաջառողջութիւն, արելշատ օրեր եւ բազմամեայ երջանիկ գահակալութիւն:

Պատարագի արարողութեան ներկայ գտնուեցան ՀՀ Արտակազ եւ Լիազօր Դեսպան Պրն. Մանուէլ Բաղէեանը եւ Տիկ. Լիլիթ Գալստեանը: Պատարագէն ետք Առաջնորդարանի "Նունէ եւ Նինարէ Նազարեաններ" սրահին մէջ, Առաջնորդ Հայր Սուրբին շնորհաւորութեան եկան բազմաթիւ օտար հիւրեր, քոյր եկեղեցիներու առաջնորդներ, դեսպաններ եւ Քուէյթի երեւելի ընտանիքներու բարեկամ անձնաւորութիւններ: Այս առթիւ Հայր Սուրբը երկրիս գահաժառանգէն եւ այլ անձնաւորութիւններէ ստացաւ շնորհաւորական նամակներ եւ ծաղկեփունջեր:

Հաւատացեալներու բազմութիւնը գոհունակ սրտով եւ Փրկիչին ծննդեան հոգեւոր բարիքներով զօրացած ու լիցքաւորուած վերադարձան իրենց տուները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ 100 ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿԻ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

Ուրախութեամբ կը ծանուցենք մեր ժողովուրդի զաւակներուն, թէ յառաջիկայ Ուրբաթ 19 Յունուար 2018-ին, Քուէյթի Ս. Վարդանանց եկեղեցոյ մէջ պատարագի ընթացքին պիտի ընթերցուի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գահակալ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի Սրբատար Կոնդակը՝ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան 100 ամեակին առիթով:

Կոնդակը պիտի ընթերցէ Թեմիս Առաջնորդ՝ Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուեանը:

Հրաւիրուած էք միասնաբար հաղորդակից դառնալու եւ լսելու Նորին Սրբութեան պատգամը:

Դիւան Ազգային Առաջնորդարանի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Նախագահ Սարգսյանի Գնաճը Մեղմացնելու Հարցով Խորհրդակցություն Կատարած Է «Պէտք Է Մեղմացնենք Հետեւանքները»

Նախագահ Սերժ Սարգսյանի Չորեքշաբթի օր խորհրդակցություն կազմակերպած է՝ հանրապետության մեջ առանձին ապրանքատեսակներու գիներու բարձրացման եւ անոր հետեւանքներու կարելի մեղմացման ուղղուած լուծումներու քննարկման նպատակով:

Խորհրդակցութեան մասնակցած են փոխվարչապետ, միջազգային տնտեսական համարկումի եւ բարեփոխումներու նախարար Վաչէ Գաբրիէլեան, նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արմէն Գեորգեան, Կեդրոնական դրամատան նախագահ Արթուր Ջաւադեան, տնտեսական զարգացման եւ ներդրումներու նախարար Սուրէն Կարայեան, զիւղատնտեսութեան նախարար Իգնատի Առաքելեան, նախագահի գլխաւոր խորհրդական Արամ Ղարիբեան, նախագահի վերահսկողական ծառայութեան ղեկավար Յովհաննէս Յովսէփեան, պետական եկամուտներու կոմիտէի նախագահ Վարդան Յարութիւնեան, տնտեսական մրցակցութեան պաշտպանութեան պետական յանձնախումբի նախագահ Արտակ Շաբոյեան:

Ընդգծելով, որ խորհրդակցութեան ներկայ կարգ մը նախարարութիւններու ղեկավարներ նաեւ պատասխանատուութիւն կը կրեն տնտեսավարողներու ազատ եւ արդար մրցակցութեան ապահովման համար՝ հանրապետութեան նախագահը նշած է, թէ պատասխանատուներէն կ'ակնկալէ, պահպանելով այդ մրցակցութեան պայմանները, իրականացնել առանձին ապրանքներու գիներու բարձրացման ամենէն խիստ մշտադիտարկում, որուն համար պետութիւնը ունի անհրաժեշտ բոլոր գործիքները: Նախագահ Սերժ Սարգսյան պահանջած է գնաճի առարկայական պատճառներու կամ հիմնաւորումներու մասին խօսելէ բացի ներկայացնել լուծումներ՝ ուղղուած գիներու բարձրացման հետեւանքներու մեղմացման եւ հանրութիւնը մշտապէս տեղեկացնել սպառողական շուկաներու մէջ տեղի ունեցող հոլովոյթներու մասին:

«Յարգելի՛ գործընկերներ,

Ես յոյսով եմ, որ ամանորեան տօնակատարութիւններուն զուգահեռ շարունակած էք կատարել ձեր պաշտօնական պարտականութիւնները, մասնաւորապէս՝ շարունակած էք մշտադիտարկել սպառողական շուկան եւ այդ շուկային մէջ տեղի ունեցող գործընթացները: Վերջին շաբաթներուն ընթացքին հանրային լայն քննարկումներու եւ անհանգստութիւններու առարկայ դարձած են սպառողական շուկային մէջ որոշ ապրանքատեսակներու գնային տատանումները: Այդ պատճառով 12 դեկտեմբերին իմ հարցազրոյցիս մէջ ես անդրադարձայ այդ խնդիրին, եւ

ձեզմե ստացած արձագանգները կը խօսեին այն մասին, որ այդ տատանումները նախ եւ առաջ եւ հիմնականին մէջ պայմանաւորուած են միջազգային շուկաներու մէջ տուեալ ապրանքատեսակներու գնային տատանումներով: Բայց 12 դեկտեմբերէն մինչեւ այսօր գրեթէ մէկ ամիս անցած է, եւ դուք կարելիութիւն ունեցած էք մանրամասն ուսումնասիրելու այդ գործընթացը: Հիմա ես ուշադրութեամբ պիտի լսեմ ձեզմե իրաքանչիւրին վերլուծութիւնը: Պատճառները կը ճշդենք, բայց մինչ այդ կ'ուզեմ ուշադրութիւն հրաւիրել երեք հանգամանքի վրայ:

Առաջին հանգամանքը հետեւեալն է. ակնյայտ է, որ Հայաստանի մէջ շուկայական յարաբերութիւններ կը գործեն, եւ պետութիւնը չի միջամտեր գիներու ճշդումի գործընթացներուն, բայց մենք նախ պարտաւորութիւն ունինք միջավայր ձեւաւորելու՝ մրցակցային միջավայր, որ կ'երեւի հիմնական գործօններէն մէկն է գիներու արդարացի կարգաւորման գործին մէջ: Երկրորդ՝ մենք ունինք ամբողջական գործիքակազմ շուկային մէջ գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսավարողներու գործունէութիւնը ուսումնասիրելու: Եւ երրորդ՝ մենք ունինք բազմաթիւ լծակներ պարզելու, թէ շուկաներուն մէջ տատանումները իրապէս առարկայական գործընթացներու արդիւնք են, թէ՞ տնտեսավարողներու ազահութեան պատճառ:

Յաջորդ հանգամանքը հետեւեալն է, որ մենք պարտաւոր ենք, ուղղակի պարտաւոր ենք առանց յոգնելու, առանց հաշուի առնելու բազմաթիւ հանգամանքներ, մշտապէս հանրութեան տեղեկացնել սպառողական շուկաներուն մէջ տեղի ունեցող գործընթացներուն մասին՝ մշտապէս: Եւ չբարարարուինք միայն անով, որ փոխնախարար մը օր մը ըսած է, թէ որ'ն է այս կամ այն ապրանքի թանկացման պատճառը: Բոլորս՝ այստեղ նստած բոլորս, պարտաւոր ենք մշտապէս հանրութեան տեղեկացնել այդ գործընթացներուն մասին: Վստահ եմ, որ մարդիկ կը տեսնեն՝ մեր ըսածները առարկայական են, թէ՞ չեն: Ընդ որում՝ այս բացատրութիւնները ներկայացնելու գուրահեռ մշտապէս պէտք է կանխատեսումներ ընել, եւ մեզմե իրաքանչիւրը իր կանխատեսումներուն համար ալ պատասխանատու է: Անոնք, որոնք պատասխանատու են գնաճի համար Հայաստանի մէջ, այո՛, պէտք է մշտապէս կանխատեսում ընեն եւ վստահեցնեն բոլորին, որ պետական պիտճեով նախատեսուած ցուցանիշները պիտի կատարուին, որ, այո՛, ապրանքատեսակ մը թանկացած է, ծառայութիւն մը աժանցած: Երբ մենք ատիկա չենք ըներ, այս բացը կը լրացնեն ուրիշները: Եւ շատ-շատերը, որոշ պարագաներու մասնագիտական ունակութիւններու, միւսները տեղեկատուութեան պակասի պատճառով, երրորդները այլ հանգամանքներով պայմանաւորուած, կը փորձեն ինչ որ ձեռով իրավիճակը լարել: Անգամ մը եւս կը կրկնեմ՝ Հայաստանի իրաքանչիւր քաղաքացի, այդ կարգին՝ այստեղ նստածներս, իրաւունք ունինք ամբողջական պատճառներու մասին ստոյգ տեղեկատուութիւն ունենալու:

Յաջորդը՝ եթէ իրապէս որոշ ապրանքատեսակներու թանկացումները ունին առարկայական պատճառներ, ապա պէտք է մտածենք, թէ ինչպէ՛ս պէտք է մեղմացնենք այդ հետեւանքները: Ես հիմա չեմ ուզեր դեղատոմս առաջարկել, բայց օրինակ կ'ուզեմ բերել. մենք տարիներէ ի վեր օժանդակած ենք վառելանիւթի ձեռքբերման գիները գիւղացիական տնտեսութիւններու կողմէ: Խնդրեմ, ասիկա կը կարծեմ, շատ բնական գործիք է, եւ պէտք է շարունակել օգտագործել, բայց պարտադրանք չէ: Այսինքն՝ ես ասիկա կ'ըսեմ, որպէսզի մեզմե իրաքանչիւրը մտածէ, թէ ինչպէ՛ս պիտի փորձենք մեղմացնել հետեւանքները: Եւ միւսները, որ այս կէտին մէջ կը մտնեն՝ պէտք են, վստահաբար, հաստատումները, բայց ոչ խօսքերով, այլեւ գործով, որ պիտճեով նախատեսուած բոլոր եկամուտները պիտի հաւաքագրուին: Արդէն տարուան երկրորդ կեսին մենք կը նայինք, թէ նաեւ ինչպիսի՛ լրացուցիչ խնդիրներ կրնանք լուծել՝ ընկերային

նշանակութեան, որպէսզի գնաճը շատ ցաւոտ չ'անդրադառնայ մեր, նախ եւ առաջ, ընկերային առումով անապահով խաւին վրայ: Ես անոր կարելիութիւնները կը տեսնեմ, իսկ դուք, վստահ եմ, ինձմէ աւելի սրատես եք այս հարցերուն մէջ», խորհրդակցութեան սկիզբը ըսած է հանրապետութեան նախագահը:

Քննարկման մասնակիցներուն Կեդրոնական դրամատան նախագահը տեղեկատուութիւն ներկայացուցած է սպառողական ապրանքներու շուկային մէջ 2017-ի վերջին եւ 2018-ի առաջին տասնօրեակներուն արձանագրուած գնաճին վերաբերեալ:

Փոխվարչապետը ներկայացուցած է սպառողական շուկաներուն մէջ էական գնաճ ունեցող ապրանքներու գնաճի պատճառներուն վերլուծութիւնը եւ անոր հետեւանքներու մեղմացման ուղղութեամբ իրականացուելիք քայլերուն վերաբերեալ առաջարկներ:

Տնտեսական մրցակցութեան պաշտպանութեան պետական յանձնախումբի նախագահ Արտակ Շաբոյեան ներկայացուցած է հիմնական սպառողական կամ մեծ ընկերային նշանակութեան ապրանքներու գիներու դիտարկումի արդիւնքները՝ յատկապէս բարձր կեդրոնացուածութիւն եւ մեծ ընկերային նշանակութիւն ունեցող ապրանքներու շուկաներուն մէջ:

Խորհրդակցութեան հիման վրայ հանրապետութեան նախագահը շարք մը յանձնարարականներ տուած է պատասխանատուներուն:

Յատկապէս, կառավարութեան յանձնարարած է կազմել ընկերային մակարդակի վրայ կարելոր ապրանքներու ցանկ մը: Շարունակաբար ուսումնասիրել այդ ապրանքներու գիներուն ելեւէջները, ներկայացնել գնային փոփոխութիւնները պայմանաւորող առարկայական եւ ենթակայական գործօնները, գնահատել անոնց թանկացման վտանգները եւ առաջարկել ձեւեր թանկացման ազդեցութիւնը մեղմացնելու նպատակով: Արդիւնքները պարբերաբար ներկայացնել հանրութեան:

Յանձնարարուած է նաեւ առաջարկել գնաճի հետեւանքներու մեղմացման տարբերակներ այն ընկերային մակարդակի վրայ կարելոր ապրանքներու համար, որոնք հարկային կամ այլ օրէնսդրական փոփոխութիւններու պատճառով թանկացած են: Նախ եւ առաջ ընկերային մակարդակի վրայ կարելոր գիւղատնտեսական ապրանքներու համար պիտի մշակուի եւ ներկայացուի տեղական արտադրութեան զարգացման եւ ներմուծուող ապրանքներու փոխարինման համալիր միջոցառումներու ծրագիր, ինչ որ կարելիութիւն կու տայ ապահովելու գիներու կարելի եղածին չափ մատչելի մակարդակ՝ միեւնոյն ժամանակ խրախուսելով տեղական արտադրութիւնը:

Օրէնսդրական փոփոխութիւններ նախաձեռնելով, որոնց շնորհիւ կարելի են ընկերային մակարդակի վրայ կարելոր ապրանքներու գիներու էական փոփոխութիւններ, կառավարութիւնը պէտք է զուգահեռ մշակել միջոցառումներ, որոնք ուղղուած պիտի ըլլան այդ գնաճի հետեւանքներու մեղմացման: Կառավարութեան յանձնարարուած է նաեւ մշտական դիտարկում իրականացնել սեղմուած կազի, վառելանիւթի եւ տիզըլային վառելանիւթի շուկաներուն մէջ եւ յայտնաբերուած խնդիրները փոխանցել տնտեսական մրցակցութեան պաշտպանութեան պետական յանձնախումբին՝ կտրուկ միջոցներ ձեռնարկելու նպատակով:

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական յանձնախումբին առաջարկուած է՝ բարձր կեդրոնացումով ունեցող ապրանքային շուկաներու մէջ գիներու անհիմն բարձրացման պարագաներուն ձեռնարկել կտրուկ միջոցներ, ուսումնասիրել հացահատիկի եւ ալիւրի շուկաներուն մէջ գիներու ճշդումը եւ խնդիրներու առկայութեան պարագային ներկայացնել համապատասխան առաջարկներ:

Վարդանեան. «Հայաստանի Մէջ Ընկերային Բնոյթի Մեծ Ցնցումներ Չեմ Կանխատեսեր»

Թանկացումներուն նկատմամբ լաւ վերաբերմունք ունենալ կարելի չէ. խորհրդարանին մէջ լրագրողներու հետ զրոյցի մը ընթացքին ըսաւ ՀՅԴ խմբակցութեան քարտուղար Ադուան Վարդանեանը՝ անդրադառնալով որոշ ապրանքներու գնաճին:

«Խնդիր կայ, եւ այդ խնդիրը կառավարութիւնը պէտք է փորձէ լուծել: Նախ՝ թոյլ չտալ, որ այն, ինչ որ Հարկային օրէնսգիրքով սահմանուած է, անկէ աւելի փորձեն տնտեսավարող որոշ կառոյցներ օգտուին, եւ լրացուցիչ եկամուտի աղբիւր հայթայթել: Որքան տեղեակ եմ, գոնէ սեղմուած կազի գինն է, որ հիմնականին մէջ դժգոհութիւն յառաջացուցած է, ինչ որ պայմանաւորուած է հարկի բարձրացումով: Որքան հարկը աւելցած է, նոյն այդ չափով ալ վառելանիւթ լեցնելու կայանները աւելցուցած են: Ես խօսած եմ 1-2 վառելանիւթ լեցնելու կայաններու տնօրէններու հետ, որոնք ճիշդ այդ չափով աւելցուցած են հարկը: Հարց է, ընդհանուր ընկերային հարց, որ կապուած է տնտեսական քաղաքականութեան հետ», ընդգծեց պատգամաւորը:

Ըստ Վարդանեանի, խօսքը կը վերաբերի նաեւ Եւրասիական տնտեսական միութեան մաքսային օրէնսգիրքին հետ կապուած հարցերուն, սակայն բնական է, որ այստեղ կան նաեւ այլ շերտեր: «Եկամտահարկի պարագային բոլորը կը դժգոհին, որ աշխատավարձերէն պահումները պիտի աւելնան: Եթէ աւելի առարկայական ըլլանք, ընկերային արդարութեան տեսակէտէն նայինք, ապա բացարձակ մեծամասնութիւնը աշխատավարձ կը ստանան մինչեւ 150 հազար դրամի սահմանները: Այլ խօսք է, վստահաբար, թաքնուած զբաղուածութիւնը, սեւ աշխատավարձերը եւ այլն, բայց գոնէ վիճակագրութիւնը այդպիսին է: Նոր օրէնսգիրքով՝ այդ բացարձակ մեծամասնութեան պարագային եկամտահարկը կը նուազի, այս մասին ոչ ոք կը խօսի, կը խօսին միայն 150 հազարէ վեր 2 տոկոսով եկամտահարկը բարձրացնելու մասին», ըսաւ ան:

Վարդանեան շեշտեց, որ, ըստ վիճակագրութեան, շատ աւելի մեծ թիւով մարդիկ կ'օգտուին, փոքր թիւով մարդիկ կը տուժեն: «Այստեղ, կը կրկնեմ, խնդիր կայ, եւ ամէնէն հիմնականը, որ ես կը տեսնեմ, իսկապէս սեւ աշխատավարձերու խնդիրն է: Ես վստահ եմ, որ, պետական հաստատութիւններու մէջ այլ չափանիշներ կը գործեն, գիտեմ, որ ատիկա այդտեղ անհնար է, բայց մասնաւոր հատուածին մէջ վստահ եմ, որ մենք ունինք բաւական մեծ տոկոս սեւ աշխատավարձեր, իսկ ասիկա կ'անդրադառնայ մեր բոլոր խնդիրներուն վրայ՝ եւ աղքատութեան, եւ միւս հարցերուն վրայ: Այստեղ ընելիք կայ», նշեց ան:

Իսկ թե ինչպե՞ս կը պատկերացնե՞ք հարցին լուծումը, պատգամաւորը պատասխանեց. «Ընդհանրապէս, վերջին 10-15 տարիներուն բաւական մեծ գործ կատարուած է այս ուղղութեամբ՝ տեղեկատուական միասնական հիմքեր ստեղծելու, փոխկապակցուած բոլոր տուեալները ստուգելու՝ ո՛չ միայն ծախսերը, այլեւ եկամուտները: Այստեղ որոշակի յառաջընթաց կայ, բայց մենք դեռ շատ հեռու ենք ամբողջական պատկերը ունենալէ»:

Պատասխանելով այն հարցումին, թե կառավարութիւնը այդ խնդիրը չի՞ տեսներ, Վարդանեան պատասխանեց. «Կառավարութիւնն ալ կը տեսնէ, բայց ես կը կրկնեմ՝ տեղեկատուական այդ ամբողջ շտեմարանները ձեւաւորելու, փոխկապակցելու, նաեւ օրէնսդրօրէն խրախուսելու խնդիրներ կան: Օրինակ՝ որքան աւելի տուեալ հաստատութիւններու աշխատավարձերը ճիշդ ցոյց տան, գուցէ այնքան աւելի անոնց արտօնութիւններ տրուին: Լուրջ խնդիրներ կան, որոնք պէտք է լուծել»:

Այս ամէնով հանդերձ, պատգամաւորը ընկերային տարերային նախադրեալներ չի տեսներ: «Ես խորապէս համոզուած եմ, որ մենք ունինք ընկերային լուրջ խնդիրներ, եւ ատիկա ակնյայտ է, բայց անոր լուծման ձեւերը եւս պարզ են: Ընկերային բնոյթի մեծ ցնցումներ եւ Հայաստանի մէջ չեմ կանխատեսեր, եւ ատիկա ունի իր բազմաթիւ պատճառները: Մեր անկախ պետականութեան փորձը ապացուցած է: Ես համոզուած եմ, որ Հայաստանի մէջ կ'ըլլան հասարակական հաւանական լայն խմորումներ, լայն ցնցումներ, երբ ազգային եւ ընկերային խնդիրները կը միատեղուին, իրարու հետ հանդէս կու գան, ասիկա կը մղէ մեր հասարակութեան լայն զանգուածները դժգոհութեան, բողոքի լուրջ քայլեր ձեռնարկելու: Առանձին՝ միայն ընկերային բնոյթի խնդիրները չեն կրնար մեծ ազդեցութիւն ունենալ», եզրափակեց Վարդանեան:

Նալբանդեան-Մամետեարով Հանդիպում՝ Յունուարի Կիսուն

Հայաստանի եւ Ազրայէճանի արտաքին գործոց նախարարներ Էդուարդ Նալբանդեանի եւ Էլմար Մամետեարովի յաջորդ հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ Յունուարի կիսուն: Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի բանբեր Տիգրան Բալայեան այս մասին յայտնեց՝ նշելով, որ «հանդիպման օրը եւ վայրը յայտնի են, սակայն անոնք տակաւին չեն հրապարակուիր»:

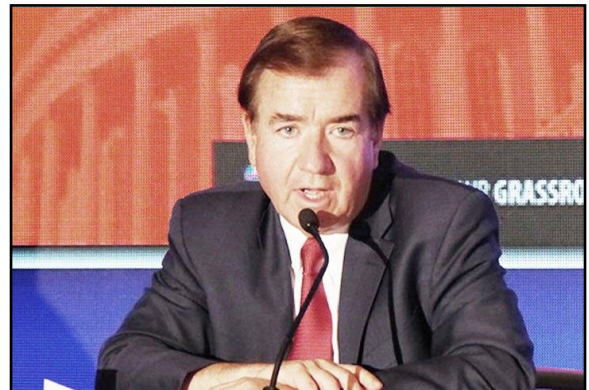
Յիշեցնենք, որ 6 դեկտեմբերին, ԵԱՀԿ Մինսքի խմբակի համանախագահներուն նախաձեռնութեամբ Վիեննայի մէջ տեղի ունեցած էր Նալբանդեան-Մամետեարով վերջին հանդիպումը:

Հայ Ղատի Երկար Տարիներու Չատագով Էտ Ռոյս Պիտի Հեռանայ Քոնկրետն

Ներկայացուցիչներու տան Արտաքին յարաբերութեանց յ անձնախումբի ատենապետ Էտ Ռոյս 8 Յունուարին յայտարարեց, թէ որոշած է չմասնակցիլ այս տարուան քոնկրետական ընտրութեանց՝ աւելցնելով, որ Արտաքին յարաբերութեանց յանձնախումբի ատենապետի պաշտօնին վրայ իր վերջին տարուան ընթացքին շեշտը պիտի դնէ երկրին սպառնացող արտաքին վտանգներուն աւելի ազդու կերպով դէմ դնելու ջանքերուն վրայ:

Նշենք, որ Ռոյս 1992-էն ի վեր կը ներկայացնէ Օրենճ Քաունթին, ուր կը բնակին մեծ թիւով հայեր. ան իր պաշտօնավարութեան առաջին օրերէն սկսեալ նեցուկ կանգնած է հայութիւնը յուզող հարցերուն, յատկապէս՝ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման, Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման եւ Հայաստանի ու Միացեալ Նահանգներու միջեւ յարաբերութիւնները սերտացնելու ջանքերուն:

Ռոյսի յայտարարութենէն ետք, Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը դրուատեց անոր երկար տարիներու հայանպաստ քայլերը՝ լուսարձակի տակ առնելով յատկապէս Արցախի մէջ խաղաղութիւնը հաստատելու նպատակով անոր եւ քոնկրետական Էլիըթ Էնկըլի համահեղինակած առաջարկները:

Իր կարգին, Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի ատենապետ Նորա Յովսէփեան յիշեցուց, թէ շրջանի Հայ դատի յանձնախումբը տարիներէ ի վեր մօտէն գործակցած է քոնկրետական Ռոյսի հետ՝ երախտագիտութիւն յայտնելով Հայաստանի, Արցախի եւ Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն արդարութիւն ապահովելու ջանքերուն ի նպաստ անոր տրամադրած աննկուն նեցուկին համար, միաժամանակ խոստանալով գործակցութիւնը շարունակել մինչեւ անոր պաշտօնավարութեան աւարտը՝ յաջողութիւն մաղթելով անոր ապագայ ծրագիրներուն:

Քոնկրետական Ռոյս անդամ է Քոնկրետի Հայկական համախմբումին. անցեալ տարի ան առաջնորդողի դեր ստանձնած էր Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի թիկնապահներուն կողմէ ամերիկացի խաղաղ ցուցարարներու վրայ գործուած յարձակումը դատապարտող եւ անոր համար հաշուետուութիւն պահանջող արշաւին մէջ: Անցեալ հոկտեմբերին ան նաեւ մասնակցութիւն բերած էր Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբին կազմակերպած խորհրդածողովին՝ քոնկրետական Էտըմ Շիֆի կողքին, շեշտելով Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման պայքարին նեցուկ կանգնելու եւ զինադադարը ամրապնդելու ջանքերուն կարեւորութիւնը:

Ռուստամեան. «Պէտք է Կիրարկել Ոչ Թէ «Ցեղասպան Գործողութիւններ, Այլ «Ցեղասպանութիւն» Եզրը

Ազգային ժողովի արտաքին յարաբերութիւններու մնայուն յանձն ախումբին մէջ կը քննարկուի ահաբեկչական խմբաւորումներու կողմէ վերահսկուող՝ Իրաքի Հանրապետութեան տարածքներուն մէջ եզիտի ժողովուրդին նկատմամբ ցեղասպան գործողութիւններու դատապարտման մասին նախագիծը:

Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Արմէն Ռուստամեանին անհանգստացուցած էր նախագիծին անուանումը: «Որքանո՞վ նպատակայարմար է, որ կը կիրարկենք «ցեղասպան գործողութիւններ» եզրոյթը: Ասիկա տպաւորութիւն կը ստեղծէ, որ ասիկա ոչ թէ ցեղասպանութիւն է, այլ ցեղասպանութեան տարրեր պարունակող գործողութիւններ», ըսաւ ան:

Պատգամաւորը ընդգծեց, որ եթէ կ'ուզենք դատապարտել ցեղասպանութիւնը՝ իր ամբողջութեամբ, ճիշդ պիտի ըլլայ կիրարկել «ցեղասպանութիւն» եզրոյթը եւ ըսել, որ եզիտի ժողովուրդին դէմ կատարուած ցեղասպանութիւնը կը դատապարտենք:

«Կը հասկնամ՝ այս եզրոյթը անգլերէնէ «ճենոսայթ էքթ»-ի թարգմանութիւնն է, բայց ճիշդ չի հնչեր, պէտք է կիրարկենք «ցեղասպանութիւն» եզրը», շեշտեց Ռուստամեան:

Հարցով հիմնական զեկուցող՝ հանրապետական պատգամաւոր Ռուստամ Մախմուտեան նշեց, որ կը կիսէ Ռուստամեանի կարծիքը: «Սակայն «ցեղասպան գործողութիւն» եւ «ցեղասպանութիւն» եզրերը միջազգային իրաւունքի տեսանկիւնէն նոյն բանն են: Իմ պատկերացումով ալ՝ այդ եզրերուն միջեւ տարբերութիւն չկայ», ըսաւ ան:

Յանձնախումբի նախագահ Արմէն Աշոտեանն ալ նշեց, որ կը հասկնայ Ռուստամեանի դիտարկումը: «Խնդիրը հետեւեալն է՝ «ցեղասպանութիւն» եզրը կարելի է օգտագործել այն պարագային, երբ անիկա կատարուած է պետութեան կողմէ, իսկ այս պարագային պետութիւն չէ, այլ ահաբեկչական խմբաւորումներու կողմէ կատարուած, իսկ «ցեղասպանութիւն» եզրը կիրարկելը անելի յստակ կ'ըլլայ, եթէ կը կատարուի պետութեան կողմէ: «Ցեղասպան գործողութիւն» արտայայտութիւնը գիտական եզր է, հիմա մենք կը ճանչնանք ցեղասպան գործողութիւնը, իսկ ցեղասպան գործողութիւններէն իւրաքանչիւրը ցեղասպանութիւն է, այսինքն՝ ցեղասպան գործողութիւնը ճանչնալով՝ կը ճանչնանք ցեղասպանութիւնը», ըսաւ ան:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Թունուզի Մէջ Տասնեակներով Վիրաւորներ Եւ 200 Ձերբակալեալներ

Թունուզի ներքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Թունուզի տարբեր քաղաքներու մէջ տնտեսական սեղմումի քաղաքականութեան դէմ բողոքի ցոյցերուն ընթացքին արձանագրուած են տասնեակներով վիրաւորներ եւ աւելի քան 200 ձերբակալեալներ:

Երկրի տարբեր շրջաններուն մէջ բախումներուն ընթացքին 49 ոստիկաններ վիրաւորուած են եւ անկարգութիւններուն մասնակից 206 անձեր ձերբակալուած են:

Երեքշաբթի գիշեր ոստիկաններ եւ բանակայիններ տեղակայուած են բազմաթիւ քաղաքներու մէջ, ուր հարիւրաւոր ցուցարարներ մէկ գիշեր առաջ բախումներու ընթացքին սպաննուած անձի մը յուղարկաւորութենէն ետք փողոց դուրս եկած էին:

«Իրանն Ու Ռուսիան Պէտք Է Սանձեն Սուրիական Վարչակարգը» Կ'ըսէ Չաւուշօղլու

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մելուք Չաւուշօղլու Չորեքշաբթի օր «Անատոլու» լրատու գործակալութեան լրագրողներուն հետ հանդիպումի մը ընթացքին յայտնեց. «Սոչիի վեհաժողովէն ետք մեր ուղղուածութեան համաձայն եղող երկիրներուն հետ Սուրիոյ հարցով ժողով մը պիտի գումարենք Թուրքիոյ մէջ»:

«Իրանն ու Ռուսիան պէտք է սանձեն սուրիական վարչակարգը: Անոնք պէտք է գիտակցին Սուրիոյ մէջ իրենց պարտաւորութիւններուն», նշեց ան:

Ռուսիոյ նախագահի բանբեր Տմիթրի Փետրով յայտնեց, որ «Սուրիոյ հարցով Թուրքիոյ, Իրանի եւ Ռուսիոյ նախագահներու եռակողմ վեհաժողով գումարելու ծրագիրներ գոյութիւն չունին»՝ աւելցնելով, որ այդ առնչութեամբ որոշումը շատ արագ կը տրուի, եթէ կարիքը ըլլայ:

Փետրով նաեւ նշեց. «Սուրիական ազգային երկխօսութեան խորհրդածողովի շուրջ բանակցութիւնները կ'ընթանան փորձագէտներու մակարդակով. եւ երաշխաւոր երկիրները պէտք է մասնակիցներու ցանկին շուրջ համաձայնութիւնը վերջնականացնեն»:

Մէկ օր առաջ Անգարայի մէջ Ռուսիոյ եւ Իրանի դեսպանները կանչուած են Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւն, եւ անոնց փոխանցուած է Իտլիպի մէջ սուրիական բանակի գործողութիւններուն նկատմամբ Անգարայի հետզհետէ աճող մտահոգութիւնը: «Աստի վարչակարգին կողմէ Իտլիպի մէջ լարուածութեան մեղմացման գօտիի սահմանի խախտման վերաբերեալ մեր մտահոգութիւնը փոխանցած ենք Ասթանայի մէջ լարուածութեան մեղմացման գօտիի դրութեան երաշխաւորի դեր ստանձնած Ռուսիոյ եւ Իրանին՝ զինուորական եւ դիւանագիտական մակարդակով», ըսուած է Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան տարածած յայտարարութեան մէջ:

Նշենք, որ երկուշաբթի օր Սուրիոյ Իսլիպ նահանգի Տարաթ Իզգա շրջանին մէջ «Առ.Փի.Ճի.»-ով յարձակումի ենթարկուած էր Թուրքիոյ բանակի շարասիւնը: Զինուորական մեքենայ մը քանդուած էր:

Չաուշօղլու սուրիական վարչակարգը ամբաստանեց Իսլիպի մէջ չափաւորական ընդդիմադիր խմբաւորումները տկարացնել փորձելու եւ Թուրքիոյ, Իրանի ու Ռուսիոյ միջեւ Իսլիպի մէջ լարուածութեան մեղմացման գօտի ստեղծելու եւ պահպանելու համաձայնութիւնը ոտնահարելու յանցանքով:

Թրքական դիւանագիտութեան պետը յայտնեց, որ սուրիական բանակի յարձակումները ժխտական ազդեցութիւն պիտի ունենան սուրիական տագնապին քաղաքական լուծում մը գտնելու հոլովոյթին վրայ: Ան վերահաստատեց Անգարայի այն հաստատ կեցուածքը, թէ Յունուարին նախատեսուած Սոչիի վեհաժողովին քրտական Ժողովուրդի պաշտպանութեան ջոկատներու մասնակցութիւնը պիտի չընդունի: «Մենք յստակ դարձուցած ենք, որ երբեք պիտի չմասնակցինք որեւէ ժողովի, ուր Ժողովուրդի պաշտպանութեան ջոկատները ներկայացուած են», ըսաւ ան:

Փաքիստան Կասեցուց Միացեալ Նահանգներու Հետ Ուաշտպանութեան Եւ Հետախուզութեան Բնագաւառներուն Մէջ Գործակցութիւնը

Փաքիստանի պաշտպանութեան նախարար Խուրամ Տասթկիի Խուրամ յայտարարած է, որ Փաքիստան կասեցուցած է Միացեալ Նահանգներու հետ պաշտպանութեան եւ հետախուզութեան բնագաւառներուն մէջ համագործակցութիւնը՝ Իսլամապատին ելեւմտական օժանդակութիւնը սառեցնելու Ուաշինկթընի որոշումէն ետք: Այս մասին կը հաղորդէ «Մինհուա» լրատու գործակալութիւնը:

«Գոյութիւն ունի պաշտպանութեան եւ հետախուզութեան գծով Միացեալ Նահանգներու հետ համագործակցութեան լայն շրջանակ, որ մենք կասեցուցած ենք», ըսած է ան:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը անցեալ շաբաթ յայտարարած էր, որ անվտանգութեան բնագաւառին մէջ Փաքիստանին տրամադրուած ամերիկեան օժանդակութիւնը կը կասեցուի, այնքան ատեն որ փաքիստանեան իշխանութիւնները վճռական գործողութիւններու չեն ձեռնարկեր ահաբեկչական խմբաւորումներուն, որոնց շարքին՝ Թալեպան շարժումին եւ փաքիստանեան Հաքանի ցանցին դէմ: Փենթակոնի զինուորական համագործակցութեան վարչութեան բանբեր Փաթրիք Էլընգ յայտարարած է, որ իր երկիրը սառեցուցած է առնուազն 900 միլիոն տոլար, որ յատկացուած էր Փաքիստանին ահաբեկչութեան դէմ գործողութիւններ կատարելու համար:

ԱԿՆԱԼԿ

«Վիրահատում»-ն Ու Անոր Գինը

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մելուք Չաուշօղլու չորեքշաբթի, 10 Յունուարին յայտնեց. «Իրանն ու Ռուսիան պէտք է սանձեն սուրիական վարչակարգը: Անոնք պէտք է գիտակցին Սուրիոյ մէջ իրենց պարտաւորութիւններուն»: Մէկ օր առաջ Անգարայի մէջ Ռուսիոյ եւ Իրանի դեսպանները կանչուած էին Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւն, եւ անոնց փոխանցուած էր Իտլիպի լարուածութեան մեղմացման գոտիին մէջ սուրիական բանակի գործողութիւններուն նկատմամբ Անգարայի հետզհետէ աճող մտահոգութիւնը:

Թուրքիա, Իրան եւ Ռուսիա Ասթանայի ժողովի ընթացքին Իտլիպի մէջ լարուածութեան մեղմացման գոտի ստեղծելու շուրջ համաձայնութիւն գոյացուցած էին եւ ստանձնած անոր պահպանման երաշխաւորի դերը: Սակայն Իտլիպի մէջ թրքական բանակի գործողութիւնները դժգոհութիւն յառաջացուցած էին Մոսկուայի եւ Թեհրանի մօտ, որոնք Անգարան մեղադրած էին համաձայնութիւնը խախտելու մէջ: Պարզ է, որ սուրիական բանակը պիտի չյանդգնէր Իտլիպի մէջ գործողութիւններու ձեռնարկել՝ առանց ռուսական եւ իրանեան կանաչ լոյսին: Այդ գործողութիւնները ռուսական պատժական տնօրինում մըն են: Երկուշաբթի, 8 դեկտեմբերին Իտլիպի Տարաթ Իզգա շրջանին մէջ անձանօթ զինեալներու կողմէ «Առ.Փի.Ճի.»-ով թրքական բանակի շարասիւնին դէմ կատարուած յարձակումը, թրքական զինուորական մեքենայի մը քանդումն ու անոր յաջորդած բախումը կու գային ընդգծելու լրջութիւնը թրքական կողմին յղուած «պարտաւորութիւններդ կատարէ՛, այլապէս զայն ուրիշը պիտի կատարէ» պատգամին:

Բնականաբար ատիկա նեղ կացութեան կը մատնէ եւ լրջօրէն կը մտահոգէ Անգարան, որովհետեւ Իտլիպի մէջ դերակատարութեան կորուստը կը նշանակէ սուրիական տագնապի լուծման հոլովոյթին մէջ Թուրքիոյ դերակատարութեան լուսանցքայնացումը՝ անկէ բխող բոլոր հետեւանքներով:

Ուաշինկթըն յայտարարած էր, որ քիւրտերուն հետ իր դաշինքը կ'աւարտի SUՀԵՇ-ի դէմ պատերազմին աւարտով: Ռուսիա՝ շահագործելով քիւրտերը մտահոգող ամերիկեան կեցուածքը՝ քիւրտերը սիրաշահելով Միացեալ Նահանգները Սուրիայէն դուրս մղելու մտադրութեամբ քրտական Ժողովուրդի պաշտպանութեան ջոկատները հրաւիրած է այս ամսուան ընթացքին Մոչիի մէջ նախատեսուած միջսուրիական խորհրդածողովին, սակայն Թուրքիան քրտական կողմի մասնակցութեան դէմ վերօ հաստատած է՝ սպառնալով չմասնակցիլ եւ արգելակել սուրիական ընդդիմադիր շարք մը խմբաւորումներու մասնակցութիւնը նշեալ խորհրդածողովին:

Ստեղծուած կացութեան մէջ Մոսկուա կրնայ Անգարային առաջարկել Իտլիպի մէջ Դամասկոսի զինուորական գործողութիւնները «սանձել», եթէ Անգարան վերցնէ Մոչիի խորհրդածողովին քրտական մասնակցութեան դէմ իր վերջին: Միւս կողմէ, սուրիական բանակի գործողութիւններու շարունակման իբրեւ հետեւանք, Իտլիպի մէջ թրքական դերակատարութեան վերացումը կրնայ փրկել քրտաբնակ Աֆրինը: Իսկ ո՞րն է աւելի լաւ քիւրտերուն համար... Քրեմլինի բանբեր Տմիթրի Փեսքովի Չորեքշաբթի օր կատարած՝ «երաշխաւոր երկիրները պէտք է (Մոչիի խորհրդածողովի) մասնակցներու ցանկին շուրջ համաձայնութիւնը վերջնականացնեն» յայտարարութիւնը կու գայ յուշելու, որ Մոսկուայի նախընտրութիւնը առաջին լուծումն է:

Թուրքիոյ, Ռուսիոյ եւ Իրանի հետ Ասթանայի մէջ գոյացած համաձայնութիւնը պիտի ենթարկուի անմիջական վիրահատութեան մը, որուն համար անխուսափելի գին մը պիտի վճարեն նաեւ քիւրտերը:

ՎԱՀՐԱՍ ԷՄՄԻԵԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Կենդանի Կը Պահենք Մեր Յոյսը

Արդէն սպառեցինք 2017-ը ու շուտով պիտի անցնինք նորին՝ 2018-ին: Եւ հաշուի առնելով, որ աշխարհն արագօրէն կը փոխուի, որ՝ այսօր խաղաղ անկիւն մը կրնայ վաղը ալեկոծ ծովու վրայ յայտնուիլ, իսկ մեր՝ եգիպտահայութեան նման «հայախօս» համայնքները անզգուշօրէն կրնան հրաժեշտ տալ այդ բարեմասնութեան ալ, իրաւամբ պէտք է շնորհաւորել զիրար, որ անգամ մըն ալ աւելի քան դար մը պատնէշին վրայ կանգնած-պահուած «Յուսաբեր»-ի էջերէն հին տարին ճամբու դնելու եւ նորը ողջունելու հնարաւորութիւնը ունինք:

Չենք կրնար պնդել սակայն, որ ողջունելէ ետք 2018-ին պիտի կարենա՞նք հրաժեշտ տալ...

Այնուամենայնիւ, կեանքը կը շարունակուի...

Ազգային օրակարգին վրայ եկող տարին պիտի նշանաւորուի հայոց պետականութեան վերականգնման 100-ամեայ տարեդարձով: Կիլիկեան թագաւորութեան անկումէն՝ 1375-էն ասդին պետականութիւնը կորսնցուցած էինք, իսկ աւելի կանուխ՝ 1045-ին Անիի վաճառք-անկումով վերցած էր հայոց պետականութիւնը Մեծ Հայքէն: Եւ միայն հարիւր տարի առաջ ահաւոր եւ անհաւասար կոիւ տալով՝ ազգովին յաջողեցանք կորսուածը վերականգնել՝ նեղ, անձուկ, խոցելի սահմաններու մէջ, սովի ու համաճարակի դրանը կքած գաղթականներով լեցուն, թշնամիներով շրջապատուած, սակայն աննկուն կամքով եւ տեսլականով զինուած՝ դեկավար ու ժողովուրդ փարած էին կեանքին եւ մարդոց սարքած գեհեճի յաղթահարման: Եւ այդ մեծագործութիւնն է, որ պիտի հանդիսադրուի նոր տարուան ընթացքին, երբ մեն-մենակ, առանց որեւէ անկիւնէ յոյսի նշոյլի, հայր՝ գաղթական թէ տեղաբնակ, արեւելահայ թէ արեւմտահայ, գիւղացի թէ քաղաքացի, ծառացաւ ոչ միայն ճակատներուն վրայ՝ թշնամիին դէմ, նահատակի պսակ վաստկեցաւ՝ այլեւ կեանքը վերակազմակերպեց, վերածաղկեցուց, հունաւորեց եւ գունաւորեց, ախոյեան դարձաւ գաղափարներու եւ իրաւունքներու կենսաւորման: Թերացում պիտի ըլլայ, եթէ ռազմի գործին միայն կապուի հարիւրամեակը, թէեւ մինչեւ այսօր ալ վճռական խօսքը ռազմադաշտին վերապահուած է, հոն կը շահուի կեանքի եւ արարման իրաւունքը, սակայն՝ միայն իրաւունքը, զոր պէտք է արդիւնաւորել ու արժեւորել:

Նուազ կարեւորութիւն կամ արժէք չունի Երեւանի 2800-րդ տարեդարձը: Ան ալ հսկայ եւ մեծի իրադարձութիւն մըն է, որ պէտք է պատշաճ ուշադրութեան արժանացնել ներազգային թէ օտար շրջանակներու մէջ: Մեր դէմ ճակատ յարդարած եւ թշնամութեամբ լեցուած հարեւանները, յատկապէս՝ ազերիները, յաւակնեցան ու համարձակեցան իրենցը համարել նաեւ Երեւանը: Դիմագրաւելով վերաբնակող գաղթատիրութիւնը՝ դարերով միայն կորսնցուցած ենք մեր կենսատարածքները: Այսօր, երբ կենաց եւ արարման մեր կամքը յարգել պարտադրող բանակը ճակատը կ'ապահովէ,

պետք է խթանել մեր քաղաքակրթական սլացքը՝ ոչ միայն հաւասարելու ժամանակին ու ժամանակակիցին, այլև գերազանցելու զայն՝ միշտ կռուան ունենալով այն ժառանգութիւնը, որուն մէկ մասնիկն է Երեւանը՝ 2800-ամեայ Էրեբունին:

Համազգային օրակարգի վրայ իրենց արժանաւոր տեղը պետք է ունենան նոյն գաղափարական հնոցին մէջ թրծուած Հայ մարմնամարզական ընդհանուր միութեան՝ ՀՄԸՄ-ի հարիւրամեակն ու Համազգային մշակութային եւ կրթական ընկերութեան իննսունամեայ տարեդարձները: Անոնք եղան սիւներն այն տաճարներուն, որոնք առաւելաբար գաղթական հայութեան մէջ առողջ պահեցին վահագնածին ժողովուրդի աստանդական զուակներու միտքն ու մարմինը, անմար պահեցին յոյսը եւ կորած հայրենիքի արեւահամ բառ ու բանով փորձեցին ջերմացնել հոգիները:

Յետահայեաց հաշուետուութիւն եթէ փորձենք կատարել՝ մանաւանդ նկատի ունենալով ներկայի գաղափարական աղքատութիւնը, անչափ կը մեծնայ ՀՄԸՄ-ի թէ Համազգայինի հիմնադիրներուն եւ զանոնք կենսաւորողներուն, ջահը սերունդէ սերունդ փոխանցած դէմքերու գործին ու վաստակին հանդէպ մեր յարգանքը. անոնք ապաւինած էին միայն իրենց ուժերուն, կարողութեան եւ աշխատանքին, երբ կը ձեռնարկէին այս կազմակերպութիւններու հիմնադրութեան, թերեւս՝ առանց խորհելու, որ ազատ, անկախ Հայաստանի մէջ ալ իմաստագուրկ պիտի չըլլան անոնք: Տխուր է, սակայն՝ փաստ, որ Խորհրդային Միութիւնը ոգիի եւ գաղափարական սով ալ ժառանգ ձգեց ոչ միայն Հայաստանի, այլև արտերկրին, զոր պետք է յաղթահարել, եւ՝ որքան շուտ, այնքան լաւ:

Նոր տարին բաւական հնարաւորութիւն կու տայ մեր հաւաքական կեանքին մէջ տարբեր մակարդակներու վրայ, տարբեր լսարաններու մէջ այս տարեդարձները վերարժեւորելու, ներկայացնելու պատմութիւն, դերակատարութիւն եւ դերակատարներ, ազդեցութիւն եւ ներկայ, թէկուզ թերութիւնները քննադատելով եւ սրբագրելով, վերանորոգ թափ հաղորդելու անոնց:

Մինչեւ նոր գործիքներ հնարելը հիներուն ապաւինիլը, զանոնք նորոգելով գործի դնելը առաքինութիւն պիտի նկատել, իսկ զանոնք բանեցնելու համար մասնագիտացած ու ձեռնհաս մարդուժ պատրաստելը՝ իմաստութիւն:

Յոյսը վերջինն է, որ կը մեռնի: Մերը անմահ է, վարժեցուցած ենք անմահութեան...

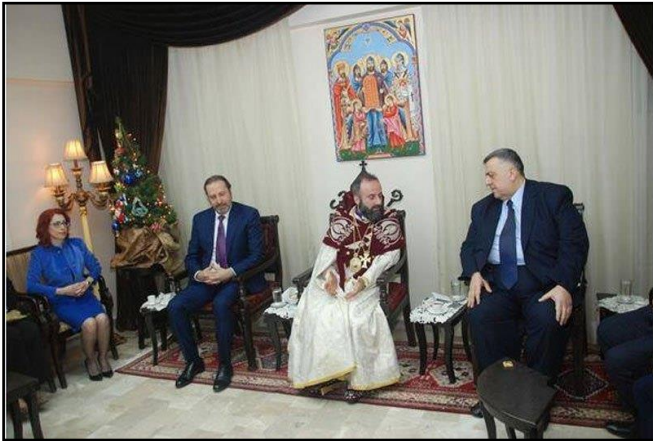
Ամանորի առիթով մեր ընթերցողներուն կը մաղթենք յաջողութիւններով լի, քաջառողջ, երջանիկ տարի մը, իսկ մեր ազգին ու հայրենիքին կը ցանկանք՝ խաղաղութիւն, կայունութիւն, բարգաւաճութիւն եւ ամենակարեւորը՝ արդարութիւն:

Խմբագրական «Յուսաբեր»-ի

www.aztagdaily.com

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Ս. Ծնունդին Առիթով Սուրիոյ Խորհրդարանի Նախագահը Շնորհաւորեց Հայ Համայնքը

Շաբաթ, 6 Յունուար 2018-ին Սուրիոյ խորհրդարանի նախագահ Համմուտա Սապպաղ այցելեց Դամասկոսի հայոց առաջնորդարան եւ հանդիպում ունենալով Դամասկոսի հայոց առաջնորդ Արմաշ եպս. Նալպանտեանի հետ, շնորհաւորեց հայ համայնքը՝ Ս. Ծնունդին առիթով:

Սապպաղ դիտել տուաւ, որ հայութիւնը Սուրիոյ ընկերային հիւսուածքին անբաժան մէկ մասնիկն է եւ կարելոր ներդրում ունի սուրիական կեանքի զանազան ոլորտներու

զարգացման մէջ: Ան ըսաւ, որ Սուրիոյ ժողովուրդը մէկ է ու միասնական իր բոլոր բաղադրիչներով եւ կ'ապրի խաղաղ գոյակցութեան սկզբունքով, երկրի նախագահ՝ տոքթ. Պաշար Ասատի հովանիին ներքեւ:

Իր կարգին Արմաշ սրբազան շնորհակալութիւն յայտնեց Համմուտէ Սապպաղին՝ շեշտելով, որ Սուրիան կրօնքներու եւ քաղաքակրթութիւններու համերաշխ գոյակցութեան երկիրն է:

Հանդիպման ներկայ էր նաեւ Սուրիոյ խորհրդարանի երեսփոխան դոկտ. Նորա Արիսեան:

Սուրիոյ նախագահին յանձնարարութեամբ հայ համայնքը շնորհաւորելու եկած էր նաեւ նախագահական գործերու նախարար Մանսուր Ազգամ:

Ս. Ծննդեան Տօնին Առիթով Սուրիոյ Վարչապետ Իմատ Խ ամիս Շնորհաւորեց Հայ Առաքելական Եւ Աւետարանակա ն Համայնքը

Կիրակի, 7 Յունուար 2018-ին Սուրիոյ վարչապետ երկրչփ. Իմատ Խամիս, պետական պատուիրակութեան մը ընկերակցութեամբ, շնորհաւորական այցելութիւններ տուաւ հայ առաքելական եւ աւետարանական համայնքին: Ան այցելեց Բերիոյ Հայոց թեմի առաջնորդ Շահան արք. Սարգիսեանին եւ Սուրիոյ նախագահ տոքթ. Պաշար Ասատին ու պետութեան անունով շնորհաւորեց հայութիւնը՝ Ամանորին եւ Ս. Ծնունդին առիթով:

Հանդիպումը տեղի ունեցաւ Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ ներքնասրահին մէջ:

Հանդիպման հայկական կողմէն ներկայ էին Ազգային երեսփոխանական ժողովի ատենապետ եւ պետական երեսփոխան Ժիրայր Ռէյիսեան, Ազգային երեսփոխանական ժողովի ներկայացուցիչ

Կարօ Իզպաշեան, Ազգային Կրօնական ժողովի, ինչպէս նաեւ Ազգային վարչութեան ներկայացուցիչներ:

Վարչապետ Խամիս բարձրօրէն գնահատեց հայ համայնքին կարելոք դերը երկրի զարգացման ու վերականգնումին մէջ՝ շեշտելով, որ Սուրիան քաղաքակրթութիւններու եւ կրօններու բնօրրանը եղած է պատմութեան ընթացքին ու պիտի պահէ իր գունեղ դիմագիծը:

Իր կարգին, Շահան արք. Սարգիսեան շնորհակալութիւն յայտնեց Սուրիոյ նախագահին ու վարչապետին զօրակցական այս այցելութեան համար՝ դիտել տալով, որ հայ համայնքը հաւատարմութեամբ ծառայեց ու պիտի ծառայէ սուրիական հայրենիքի բարգաւաճման,

վերականգնումին, որովհետեւ անմասն մէկ բաժինն է այս երկրի ընկերային հիւսուածքին:

Սուրիոյ Հայ աւետարանական համայնքի համայնքապետ վեր. Յարութիւն Մելիմեանին հետ հանդիպումը տեղի ունեցաւ հայ աւետարանական Բեթլէ եկեղեցոյ «Փոլատեան» սրահին մէջ:

Հանդիպման ընթացքին վեր. Յարութիւն Մելիմեան բարձր գնահատեց վարչապետ Իմատ Խամիսի այցելութիւնը եւ դիտել տուաւ, թէ Սուրիոյ հայ աւետարանական համայնքը ինչպէս անցեալին, նաեւ պատերազմի տարիներուն, ի հեճուկս իր դիմագրաւած բոլոր տեսակի դժուարութիւններուն եւ տագնապալի իրավիճակին, մնաց կանգուն եւ կառչած սուրիական հայրենիքին, ինչպէս նաեւ եկեղեցական թէ ազգային կառոյցներով ու կազմակերպութիւններով միշտ գործեց եւ կը շարունակէ գործել անկողմնակալ կեցուածքով, առաջնորդուած մեր ժողովուրդի նկարագիրին յատուկ սկզբունքներով՝ դրական ներկայութեամբ:

Իր խօսքի աւարտին ան շեշտեց, որ ազգային երկխօսութեան արդիւնքը կ'ըլլայ երկրի մը ապագայ ուղղութիւնը նախապատրաստող, առաւել «բազմակարծիք եւ ժողովրդավարական» պետութեան կառուցման միջոցով: Իբրեւ իսլամ-քրիստոնէայ ազգեր՝ մեր կենցաղի, լեզուական

Եւ մշակոյթի տարբերութիւններով հանդերձ, իրար քով համախմբուելու եւ մէկտեղելու ուժականութիւնը ունինք, ի գործ դնելու ամէն կարելիութիւն երկրիս խաղաղութեան համար:

Ամանորի Եւ Ս. Ծննդեան Տօնին Առիթով Ս. Պատարագ Եւ Ջրօրհնէք «Արարատ Տան» Մէջ

29 դեկտեմբերին, հանդիսապետութեամբ թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեանի, ամանորի եւ Ս. Ծննդեան տօնին նուիրուած արարողութիւններ տեղի ունեցան «Արարատ տան»

Միշըն Հիլզի համալիրին մէջ:

Առաջնորդ րբագանը հաստատութեան հիւանդանոցի բաժնի սրահին մէջ կատարեց տնօրհնէքի ու ջրօրհնէքի արարողութիւն: Ան շնորհաւորեց հաստատութեան տնօրէնութիւնը, անձնակազմն ու բնակիչները, ամենայն բարիք մաղթեց բոլորին եւ հրաւիրեց Կոմիտաս արք. Օհանեանը, որպէսզի ուղղէ իր պատգամը: Կոմիտաս Արք. Օհանեան իր կարգին շնորհաւորեց «Արարատ տան» բնակիչները եւ առողջ ու երկար կեանք մաղթեց բոլորին: Հաստատութեան գործադիր տնօրէն Տէրիք Ղուկասեան եւ հիւանդանոցի բաժնի վարիչ Մարկարիթա Քէշիշեան յաջորդաբար արտասանեցին շնորհակալութեան ու երախտագիտութեան խօսքեր՝ հաստատութեան հանդէպ Ազգային առաջնորդարանի հոգածու վերաբերմունքին ու հոգեւոր մատակարարութեան համար, ու այս առիթով, նուէր մը յանձնեցին առաջնորդ սրբագանին: Նոր տարուան առթիւ հաստատութեան պատասխանատուներուն ու բնակիչներուն

տրամադրութեան տակ դրուեցան Ազգային առաջնորդարանի նորագոյն հրատարակութիւններէն օրինակներ:

Այնուհետեւ հաստատութեան մատրան մէջ մատուցուեցաւ Ս. պատարագ: Պատարագիչն էր Մովսէս քինյ. Շաննագեան, որ իր քարոզին ճամբով հրաւիրեց ներկաները Մանուկ Յիսուսը հռչակելու իրենց կեանքի ուղին ու ճշմարտութիւնը: Ան նկատել տուաւ, որ Աստուածորդին իբրեւ նուէր տրուած է մարդկութեան, եւ մաղթեց, որ այս տօնին խորհուրդը լիցքաւորէ բոլորին կեանքերը:

Պատարագի աւարտին Կոմիտաս արք. Օհանեան կատարեց ջրօրհնէքի արարողութիւն, ապա ներկաները ստացան Ս. հաղորդութիւն: Երգուեցան Ս. Ծննդեան նուիրուած շարականներ եւ հոգեւոր երգեր: Բոլոր այն տարեցները, որոնք ի վիճակի չէին մասնակցելու սրբազան արարողութեան, քահանայ հայրերու մխիթարական այցելութիւնը վայելեցին եւ իրենց սենեակներուն մէջ ստացան Ս. հաղորդութիւնը:

Կէսօրին, ներկայ հոգեւորականները, «Արարատ տան» պատասխանատուները եւ բնակիչները բոլորուեցան սիրոյ սեղանի մը շուրջ՝ հիւրընկալութեամբ հաստատութեան տնօրէնութեան: Այս առիթով առաջնորդ սրբազանին անունով խօսք արտասանեց առաջնորդական փոխանորդ Թորգոմ Ծ. վրդ. Տօնոյեան, որ կանաչ եւ անփորձանք տարի մը մաղթեց ներկաներուն:

«Վահէ Օշական՝ Միջնարար» Ժապաւենի Ներկայացում

Կազմակերպութեամբ Համազգայինի Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային վարչութեան, համագործակցութեամբ «ԵՈՒ.ՍԻ.ԷԼ.ԷՅ.»-ի «Նարեկացի» ամպիոնին, վերջերս Կլենտէյլի հանրային գրադարանի սրահին մէջ ներկայացուեցաւ բեմադրիչ Հրայր Անմահունիի մօտաւորապէս քսան տարիներու վրայ երկարող աշխատանքը՝ «Վահէ Օշական՝ միջնարար» վաւերագրական շարժապատկերը:

Բացման խօսքը կատարեց Շրջանային վարչութեան անդամ Վիլմա Մարգիսեան-Գոյունձեան, որ ընդգծեց կարեւորութիւնը այս եւ նման ձեռնարկներու եւ փոխանցեց, թէ Համազգայինը միշտ հետամուտ եղած է նման ձեռնարկներ իրականացնելու ու զանոնք հանրութեան ներկայացնելու:

«ԵՈՒ.ՍԻ. ԷԼ.ԷՅ.»-ի «Նարեկացի» ամպիոնի վարիչ դոկտ. Փիթըր Քաուի ներկայացուց Հրայր Անմահունիի կեանքն ու գործունէութիւնը: Ան յայտնեց, թէ իբրեւ դասախօս Անմահունի հրաւիրուած է զանազան շրջաններ եւ մասնակցած է Հայոց ցեղասպանութեան ցարդ անլոյծ մնացած հարցերու վերաբերեալ կազմակերպուած յատուկ ծրագիրներուն: Հիմնադիրն է Սան Ֆրանսիսքոյի «Հայկական ֆիլմարուեստի փառատօն»-ին: 1986-էն ի վեր ստեղծագործած է

վաերագրական եւ արուեստին նուիրուած ժապաւէններ: Քառի շէշտեց, որ Անմահունիի արուեստը ճանաչողական մեծ արժէք ունի:

Այնուհետեւ մօտաւորապէս մէկ ժամ տեւողութեամբ ներկաները դիտեցին «Վահէ Օշական՝ միջնարար» ժապաւէնը: Իրենց տեսակէտները արտայայտելու համար ներկայ էին Գրիգոր Պըլտեան, Մարկ Նշանեան եւ Գրիգոր Շահինեան, նաեւ Վահէ Օշական, որ կը կարդար իր գրութիւններէն, բանաստեղծութիւններէն պատառիկներ, իսկ երեքը իրենց վերլուծումները կը կատարէին:

Ժապաւէնի աւարտին Յակոբ Կիւլլիւճեան ընդգծեց, թէ Օշական մարդն ու գրականութիւնը իրօրինակ են, բայց անհասկնալի չեն՝ աւելցնելով, որ անոր մշակած գրականութիւնը, անոր հանդէպ իր մօտեցումը եւ իմաստասիրութիւնը, այսօ՛ր, անկաշկանդ մտածող երիտասարդութեան սիրտին աւելի մօտ են:

Ապա սկսաւ «լուսաբանական ասուլիս»-ը դեկավարութեամբ եւ մասնակցութեամբ Փիթըր Քառիին, Յակոբ Կիւլլիւճեանին եւ Հրայր Անմահունիին, որոնց «սքայփ»-ով միացաւ նաեւ Թալին Ոսկերիչեան, որ խօսեցաւ թարգմանական աշխատանքին ընթացքին իր դիմագրաւած դժուարութիւններուն մասին:

Բեմադրիչ Հրայր Անմահունի նկատել տուաւ, որ Օշականի գրականութիւնը անժամանցելի է եւ այդ պատճառով, որքան ալ երկար ժամանակ խլած է ժապաւէնի պատրաստութիւնը, սակայն անոր յաջող աւարտը գոհունակութեամբ պարուրած է սիրտը: Ան ըսաւ, որ սոյն աշխատանքը իր տեսակին մէջ առաջինն է՝ աւելցնելով, որ հաւանաբար շարունակուին հայ մշակոյթի մեծերուն նուիրուած ժապաւէնները: Ան նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց Համազգայինին, որ խթան հանդիսացած էր ժապաւէնի յաջողութեան եւ «Կիւլպենկեան» հիմնարկին հետ հաւասարապէս ստանձնած էր անոր նիւթական հովանաւորութիւնը:

Ձեռնարկի աւարտին բեմ հրաւիրուեցաւ Արա Օշական, որ վեր առաւ Հրայր Անմահունիի բժախնդիր աշխատանքը, որուն ընդմէջէն կ'արտացոլար իր հօր հարազատ կերպարն ու մտածումները: Ան իր երախտագիտութիւնը յայտնեց բոլորին սոյն առիթը ընծայելուն համար:

Ձեռնարկի աւարտին տեղի ունեցաւ գիրքի ու տեսերիզի վաճառք:

www.kantsasar.com

ԱՅԼԱԶԱՆ

Հացին Խորհուրդը՝ Հայերու Մէջ

Հայերու մէջ դարերէ ի վեր հացը նոյնացած է ճաշի, հիւրընկալութեան, խաղաղութեան, հաշտութեան, խնճոյքի եւ սօսի հետ:

Հայերս մինչեւ օրս հացասէր եւ հաց շատ ուտող ժողովուրդ ենք: Հին Հայաստանի մէջ հացը եղած է առատութեան, հիւրասիրութեան եւ խաղաղութեան խորհրդանիշ: Եթէ հայը հիւրին առջեւ հաց դնէր, կը նշանակէր, որ իր տան դռներն ու սիրտը բաց են անոր համար: Հոնկէ ալ եկած է աղուհացով դիմաւորելու հայկական սովորութիւնը:

Հացին Հետ Կապուած Հետաքրքրական Գիտելիքներ

- Հայաստանի հեռաւոր գիւղերուն մէջ մինչեւ օրս ալ հացը դանակով չեն կտրեր, այլ կը բաժնեն ձեռքով, որպէսզի հացը ցաւ չզգայ դանակի սուր շեղբէն:
- Հայկական արանդական հարսանեկան արարողութեան մէջ հացը գլխաւոր դեր ունի. տան շեմին փեսային հայրը մէկական լաւաշ կը փռէ նորապսակներու ուսերուն, որպէսզի հարսը «հացով մտնէ տուն»:
- Հայերը սուրբ համարած են թոնիրը, որուն մէջ հացը թխուած է: Բոլոր գիւղերուն մէջ թոնիր շինելու ատեն կանչած են քահանան, որպէսզի օրհնէ: Թոնիրէն հանուած առաջին հացը կը դրկուէր այն տունը, ուր հիւանդ կար: Հացը տեսնելով՝ հիւանդը ապաքինելու հաւատքով կը լեցուէր:
- Հին Հայաստանի մէջ հացթուխը չէին դատեր ու չէին սպաններ, ան անձեռնմխելի էր: Դատարաններուն մէջ մեր ժողովուրդը երդուած է հացով՝ զայն սուրբ համարելով:

- Հացերէն ամենէն երկարակեացը լաւաշն է. անիկա իր թարմութիւնը կը պահէ շուրջ վեց ամիս: Լաւաշը կարելի է չորցնել, յետոյ տեղ-տեղ վրան ջուր ցանելով՝ ստանալ նախկին փափկութիւնը:
- Կը պատմուի, որ Գրիգոր Մագիստրոս Պահլաւունին սովորութիւն ուներ մագաղաթին վրայ գրելու ժամանակ կտոր մը հաց դնելու իր առջեւը. ատիկա նշան էր, որ ինք ճշմարտութիւնը կը գրէր. «Հացին նայելով մարդ եօթնապատիկ ճշմարտախօս կը դառնայ», կ'ըսէր ան:

- Հէթանոս հայերը Ոսկեմայր կը կոչէին Անահիտ աստուածուհին: Արտերը հնձելէ ետք, առաջին բերքի հասկափունջերով կը ծածկէին անոր արձանը՝ այն հաստատ համոզումով, որ գոհաբերութեամբ կ'ապահովէին իրենց բերքին առատութիւնը եւ զայն կը պաշտպանէին բնութեան աղէտներէն:
- Հայկական սովորութիւն է Կաղանդի ծխական տարեհացի պատրաստութիւնը, անիկա կ'ըլլայ կլոր կամ ձուածէ, իսկ չափը՝ ըստ ընտանիքի անդամներու թիւին: Տարեհացին երեսը կը զարդարուի սերմերով եւ չոր ու մանր պտուղներով: Հացին մէջ կը դնեն «միջինք»՝ լուրիա, կորիզ, մետաղեայ դրամ: «Միջինք»-ը տան այդ տարուան բախտաբերութեան եւ հարստութեան խորհրդանիշն է. ուտելու ատեն, որո ուր բաժին իյնայ, այդ անձը կը դառնայ տարուան բախտաւորը: